

Nejsidan upprepar ohållbara teser

Svenska Dagbladet den 11 juni 2003

Vår artikel "Euron lyfter Sverige" (SvD Brännpunkt den 14 maj) visade att en stor gemensam valuta ger positiva effekter på handel och kapitalmarknad. Birgitta Swedenborg m fl svarade den 3 juni genom att upprepa ett antal välkända nejteser. Upprepningen gör dem inte mera riktiga eller relevanta. Den första tesen är att Calmforsutredningen inte påvisade några betydande effekter på handeln av inträdet i en valutaunion. Riktigt, men inte relevant. Calmforsutredningen stödde sig på att det inte fanns någon forskning där sådana effekter påvisades. Sedan utredningen publicerades 1996 har det kommit fram rader av vetenskapliga studier, som påvisat stora handelseffekter av inträdet i en valutaunion.

Den andra tesen är att en när ett land har en flytande valuta så anpassar denna sig automatiskt till landets kostnadsläge. Redan genom att studera den senaste tidens valutautveckling så inser man att detta påstående är felaktigt.

De stora rörelser som pundet eller kronan gjort under den senaste tiden svarar inte mot någon kostnadsförändring av motsvarande storleksordning. Risker att få en ur sysselsättnings- eller inflationssynpunkt fel prissatt valuta är minst lika stor utanför euron som innanför.

Den tredje tesen är att ökad geografisk koncentration av produktionen ("kluster") leder till ett större behov av en nationellt utformad stabiliseringspolitik.

Det finns dock ytterst få systematiska studier av huruvida produktionen har blivit mer geografiskt koncentrerad över tiden i Europa.

Däremot finns det studier som visar att ökad handel leder till mer synkroniserade konjunkturcykler. En ökad integration av ekonomierna i Europa minskar behovet av en nationellt utformad stabiliseringspolitik snarare än ökar den.

Den fjärde tesen är att det går mycket bättre ekonomiskt för Sverige än för euroländerna, och därför skall vi stanna utanför. Denna typ av mycket kortsiktiga jämförelser ger inget underlag för slutsatser om ett medlemskap.

Eftersom denna tes ständigt återkommer i nejjargumentationen så kan det dock ha sitt intresse att återge den senaste statistiken från Eurostat. Enligt denna låg Sveriges BNP i prisjusterad gemensam valuta på 105,2 procent av genomsnittet i EU, när euron infördes 1999. I år beräknas motsvarande siffra bli 101,7 procent.

Denna utveckling är inte nödvändigtvis ett argument för att ansluta sig till euron, men vi har mycket svårt att se att den är ett argument för att stanna utanför.

Pontus Braunerhjelm, Karolina Ekholm, Klas Eklund, Mattias Ganslandt, Hans Genberg, John Hassler, Richard Friberg, Ulf Jakobsson, Pehr Wissén och Carl Johan Åberg.

©Svenska Dagbladet eller artikelförfattaren.